

Κάθε άτομο μεγαλύτερης ηλικίας έχει δικαίωμα σε ζωή με αξιοπρέπεια, ασφάλεια, αυτονομία και σεβασμό.

Η προστασία από την κακοποίηση δεν είναι μόνο ζήτημα φροντίδας, αλλά βασική υποχρέωση μιας κοινωνίας που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σκανάρετε εδώ για τον πλήρη οδηγό για επαγγελματίες

Στον πλήρη οδηγό περιλαμβάνονται αναλυτικότερες πληροφορίες για τις μορφές κακοποίησης, τις ενδείξεις κινδύνου, την κατάλληλη επαγγελματική προσέγγιση και το πλαίσιο προστασίας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

Χρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα «Σημεία Στήριξης». Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν μόνο στον/ στους συντάκτη/ές και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα Ιδρυμάτων.

Η δράση υλοποιείται με την υποστήριξη από το TIMA Κοινωνικό Ίδρυμα στο πλαίσιο του προγράμματος «Σημεία Στήριξης», που συγχρηματοδοτείται από το Κοινωνικό Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση, το TIMA Κοινωνικό Ίδρυμα, το Ίδρυμα Κατετάν Βασιλή & Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου, το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη, το Κοινωνικό Ίδρυμα Αθανάσιος Κ. Λασκαριδής, το Costas M. Lemos Foundation, το The Hellenic Initiative Canada, το Ίδρυμα Αθηνών Ι. Μαρτίνου, το Helidoni Foundation, και το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΗΡΕΑΣ

Φροντίδα με αξιοπρέπεια

Σύντομος οδηγός για την αναγνώριση και πρόληψη της κακοποίησης ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας

Η κακοποίηση ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας αποτελεί σοβαρό κοινωνικό ζήτημα και ταυτόχρονα ζήτημα δικαιωμάτων. Συχνά παραμένει αθέατη, ιδίως όταν εκδηλώνεται μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον ή στο πλαίσιο σχέσεων φροντίδας και εξάρτησης. Η έγκαιρη αναγνώριση των ενδείξεων και η κατάλληλη επαγγελματική ανταπόκριση είναι κρίσιμες για την προστασία της αξιοπρέπειας, της ασφάλειας και της ποιότητας ζωής των προσώπων αυτών.

Μορφές κακοποίησης

Η κακοποίηση μπορεί να λάβει διαφορετικές μορφές, οι οποίες συχνά συνυπάρχουν. Μπορεί να είναι σωματική, με χτυπήματα, σπρωξίματα ή ακατάλληλη χρήση περιοριστικών μέτρων. Μπορεί να είναι ψυχολογική ή λεκτική, με απειλές, ταπείνωση, εκφοβισμό, απομόνωση ή χειραγώγηση. Μπορεί επίσης να είναι οικονομική, όταν παρατηρείται κατάχρηση σύνταξης ή περιουσίας, αφαίρεση χρημάτων ή εξαναγκασμός σε οικονομικές πράξεις. Στις μορφές κακοποίησης περιλαμβάνονται ακόμη η σεξουαλική κακοποίηση, η παραμέληση βασικών αναγκών, όπως η τροφή, η υγιεινή, η φαρμακευτική αγωγή και η ιατρική φροντίδα, καθώς και η ιδρυματική κακομεταχείριση στο πλαίσιο δομών φιλοξενίας ή φροντίδας.

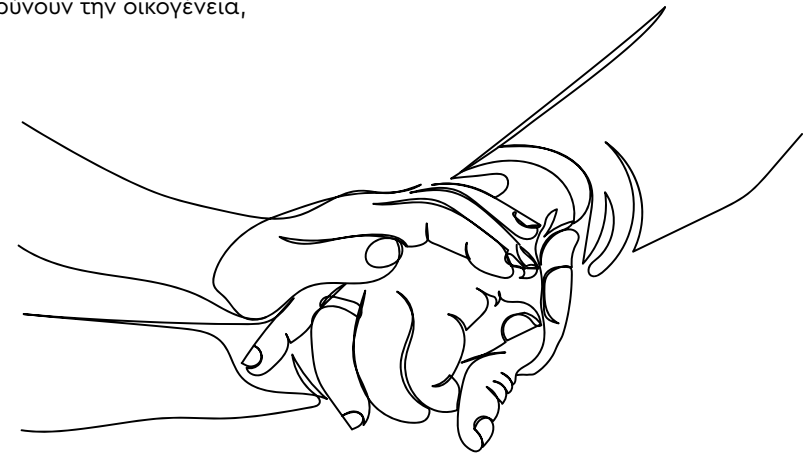
Ενδείξεις που χρειάζονται προσοχή

Ανεξήγητοι τραυματισμοί, συχνές πτώσεις με ασαφείς εξηγήσεις, κακή υγιεινή, απώλεια βάρους, παραμέληση της φαρμακευτικής αγωγής, έντονος φόβος, απόσυρση ή σιωπή μπροστά σε συγκεκριμένα πρόσωπα, αλλά και ανεξήγητες οικονομικές μεταβολές ή απώλεια προσωπικών αντικειμένων μπορεί να συνιστούν ενδείξεις κακοποίησης ή παραμέλησης. Καμία ένδειξη δεν αξιολογείται αποσπασματικά. Η συνολική εικόνα, η επανάληψη των περιστατικών και το πλαίσιο μέσα στο οποίο εμφανίζονται είναι καθοριστικά.

Γιατί συχνά δεν γίνεται αναφορά

Η μη αναφορά ενός περιστατικού δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Πολλά άτομα μεγαλύτερης ηλικίας δεν μιλούν, επειδή φοβούνται, ντρέπονται ή εξαρτώνται από το πρόσωπο που τα φροντίζει. Άλλα αποφεύγουν να ζητήσουν βοήθεια, επειδή δεν θέλουν να επιβαρύνουν την οικογένεια,

επειδή φοβούνται ότι δεν θα γίνουν πιστευτά ή επειδή ανησυχούν μήπως απομακρυνθούν από το οικείο τους περιβάλλον. Για τον λόγο αυτό, η προσεκτική παρατήρηση και η ευαισθητοποιημένη επαγγελματική στάση έχουν ιδιαίτερη σημασία.

Βασικές αρχές επαγγελματικής στάσης

Ο ρόλος των επαγγελματιών είναι καθοριστικός. Η προσέγγιση χρειάζεται να γίνεται με σεβασμό, διακριτικότητα και χωρίς πίεση. Η συζήτηση, όπου αυτό είναι εφικτό, πρέπει να πραγματοποιείται σε ασφαλές περιβάλλον, χωρίς την παρουσία προσώπου που ενδέχεται να ασκεί κακοποίηση. Χρειάζονται απλές, ανοιχτές ερωτήσεις, ενεργητική ακρόαση και προσεκτική καταγραφή των ενδείξεων. Κάθε παρέμβαση οφείλει να έχει ως σημείο αναφοράς την προστασία του προσώπου, την αξιοπρέπειά του και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του.